

آشنایی با روش های نوین تولید در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی

مؤلفان:
مهدی حلیلی
مهدی مشاهدی
علیرضا جعفری پیرنری

سرشناسه : خلیلی ، مهدی ، ۱۳۶۲- مشهدی ، مهدی ۱۳۶۴- جعفری پیرلری ، علیرضا ۱۳۵۵
عنوان : آشنایی با روش های نوین تولید در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی
مشخصات نشر : تهران : انتشارات حانون ، ۱۳۹۶ .

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

مشخصات ظاهری : ۱۴۳ ص.

موضوع : اقتصاد - ایران - آینده نگری

موضوع : Economic forecasting -- Iran

شابک : ۸۳-۵-۷۹۵۱-۶۰۰-۹۷۸

رده بندی تکره : ۱۳۹۰ / آ / ۴۷۳ / HC

رده بندی دیویی : ۳۲۰ / ۹۵۸

شماره کتابشناسی ملی : ۰۲۰۲۰۰

آشنایی با روش های نوین تولید در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی

ناشر : انتشارات حانون

شابک : ۸۳-۵-۷۹۵۱-۶۰۰-۹۷۸

مولفان : مهدی خلیلی - مهدی مشهدی - علیرضا جعفری پیرلری

صحافی : حانون

نوبت چاپ : اول

تاریخ انتشار : ۱۳۹۶

تیراژ : ۱۰۰۰

قیمت : ۲۰۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱

فصل اول

گسترش روشهای نوین تولید در اقتصاد مقاومتی

۱-۱ مقدمه	۱۳
۲-۱ تعریف اقتصاد مقاومتی	۱۵
۳-۱ محورهای اساسی اقتصاد مقاومتی	۱۵
۴-۱ محورهای اساسی در اقتصاد مقاومتی	۱۵
۱-۴-۱ حمایت از تولید ملی	۱۵
۲-۴-۱ سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی	۱۶
۳-۴-۱ توجه به نخبگان و استفاده از فناوری نوین	۱۶
۴-۴-۱ ارتباط اقتصاد مقاومتی و روشهای نوین تولید	۱۷

فصل دوم

مقدمه ای بر روشهای نوین تولید

۱-۲ سیر تکامل ماشین ابزار	۱۹
۲-۲ ماشین ابزار نوین	۲۱
۳-۲ محدودیت های ماشینکاری سنتی	۲۲
۴-۲ انواع فرایندهای ماشینکاری نوین	۲۳
۵-۲ دسته بندی فرایندهای ماشینکاری مدرن	۲۴

۲۵	۶-۲ منابع

فصل سوم

ماشینکاری تخلیه الکتریکی (EDM)

۲۷	۱-۳ مقدمه
۳۰	۴-۳ اجزای دستگاه
۳۱	۱-۴-۳ الکترود
۳۲	۲-۴-۳ قطعه کار
۳۳	۳-۴-۳ سائل دی الکتریک
۳۷	۴-۴-۳ منبع تامین جریان
۳۸	۵-۳ مکانیزم عمل
۳۹	۱-۵-۳ مکانیزم براده برداری
۴۰	۲-۵-۳ فرایند تخلیه پالسی
۴۱	۶-۳ صافی سطح و سرعت ماشینکاری
۴۱	۱-۶-۳ معیار های صافی سطح R_z و R_a
۴۲	۷-۳ کاربردها
۴۳	۸-۳ مزایا
۴۴	۹-۳ محدودیت ها
۴۵	۱۰-۳ منابع

فصل چهارم

ماشینکاری با اشعه لیزر (LBM)

۴۷	۱-۴ مقدمه
۴۸	۲-۴ تاریخچه خارج از کشور
۴۹	۳-۴ تاریخچه داخل کشور
۵۰	۴-۴ اجزای دستگاه
۵۱	۲-۴-۴ منبع تحریک
۵۱	۳-۴-۴ سیستم فیدبک نوری
۵۲	۵-۴ ویژگی های اشعه لیزر
۵۲	۱-۵-۴ همدوسی

۵۳	۶-۴ مکانیزم عمل
۵۵	۷-۴ عوامل موثر بر سرعت ماشینکاری
۵۵	۸-۴ انواع لیزر
۵۵	۱-۸-۴ لیزر گازی
۵۷	۲-۸-۴ لیزر جامد
۵۹	۱۰-۴ کیفیت سطح در فرآیند
۶۰	۱۱-۴ منطقه متاثر از حرارت در فرآیند
۶۱	۱۲-۴ کاربردها
۶۲	۱۳-۴ مزایا
۶۳	۱۴-۴ محدودیت ها
۶۴	۱۵-۴ منابع

فصل پنجم

ماشینکاری با قوس پلاسما (PAM)

۶۵	۱-۵ مقدمه
۶۷	۲-۵ تاریخچه خارج از کشور
۶۷	۳-۵ تاریخچه داخل کشور
۶۸	۴-۵ ساختمان داخلی برشدهنده پلاسمایی
۶۹	۵-۵ اجزای دستگاه
۷۰	۱-۵-۵ منبع قدرت
۷۱	۲-۵-۵ ترکیب گازها
۷۲	۳-۵-۵ جت پلاسما
۷۳	۶-۵ مکانیزم عمل
۷۴	۷-۵ کیفیت برش
۷۵	۱-۷-۵ فرآیندهایی برای بهبود کیفیت برش پلاسما
۸۲	۸-۵ کاربردها
۸۵	۹-۵ مزایا
۸۶	۱۰-۵ محدودیت ها
۸۷	۱۱-۵ منابع

فصل ششم

ماشینکاری با اشعه الکترونی (EBM)

۸۹	۱-۶ مقدمه
۹۰	۱-۶ دستگاه EBM
۹۰	۲-۶ تاریخچه
۹۱	۳-۶ اجزای دستگاه
۹۱	۲-۶ اجزای دستگاه EBM
۹۲	۱-۳-۶ تفنگ پرتو الکترونی
۹۴	۲-۳-۶ منبع ماده
۹۴	۳-۳-۶ سیستم خلا
۹۴	۴-۳-۶ ماده پستی
۹۴	۴-۶ مکانیزم عمل
۹۶	۵-۶ پارامترهای موثر بر فرآیند
۹۶	۱-۵-۶ جریان اشعه
۹۶	۲-۵-۶ زمان روشنی پالس
۹۶	۳-۵-۶ شدت جریان لیزر
۹۷	۴-۵-۶ سیگنال انحراف دهنده اشعه
۹۷	۶-۶ قابلیت‌های فرآیند
۱۰۰	۸-۶ صافی سطح در فرآیند
۱۰۰	۹-۶ کاربردها
۱۰۱	۱۰-۶ مزایا
۱۰۱	۱۱-۶ محدودیت‌ها
۱۰۲	۱۲-۶ منابع

فصل هفتم

ماشینکاری با پاشش آب (WJM)

۱۰۳	۱-۷ مقدمه
۱۰۴	۱-۷ شکل دستگاه و اثر جت
۱۰۴	۲-۷ تاریخچه خارج از کشور

۱۰۴.....	۳-۷ تاریخچه داخل کشور
۱۰۵.....	۴-۷ اجزای دستگاه برش واترجت
۱۰۶.....	۱-۴-۷ سیستم کم فشار
۱۰۶.....	۲-۴-۷ سیستم پرفشار
۱۰۹.....	۶-۷ مشخصات و جنس ذرات ساینده
۱۱۰.....	۸-۷ کیفیت برش با آب
۱۱۱.....	۱-۹-۷ جنس قطعه کار
۱۱۱.....	۲-۹-۷ ضخامت قطعه کار
۱۱۱.....	۳-۹-۷ دقت میز کار
۱۱۲.....	۴-۹-۷ کنترل جت
۱۱۴.....	۱۰-۷ کاربردها
۱۱۶.....	۱۱-۷ مزایای برش با آب
۱۱۹.....	۱۲-۷ محدودیت های برش با آب
۱۲۰.....	۱۳-۷ منابع

فصل هشتم

ماشینکاری به کمک امواج فرا صوت یا آلتراسونیک (USM)

۱۲۱.....	۱-۸ مقدمه
۱۲۲.....	۲-۸ تاریخچه خارج از کشور
۱۲۲.....	۳-۸ تاریخچه داخل کشور
۱۲۳.....	۴-۸ اجزای دستگاه
۱۲۴.....	۱-۴-۸ ژنراتور
۱۲۴.....	۲-۴-۸ ترانس دیوسر
۱۲۴.....	۳-۴-۸ متمرکز کننده
۱۲۵.....	۴-۴-۸ ابزار
۱۲۶.....	۵-۴-۸ سیستم گل ساینده
۱۲۷.....	۶-۴-۸ سیستم بارگذاری استاتیک
۱۲۸.....	۵-۸ مکانیزم عمل
۱۲۹.....	۶-۸ پارامترهای موثر بر دقت و تolerانس های فرایند
۱۳۰.....	۱-۶-۸ راهکارهایی به منظور کاهش میزان مخروطی شدن سوراخ ها

۱۳۰.....	۷-۸ کاربردها.....
۱۳۳.....	۸-۸ مزایا.....
۱۳۳.....	۹-۸ محدودیت ها.....
۱۳۴.....	۱۰-۸ منابع.....

فصل نهم

ماشینکاری الکتروشیمیایی (ECM)

۱۳۵.....	۱-۹ مقدمه.....
۱۳۶.....	۲-۹ تاریخچه ماشینکاری از کشور.....
۱۳۷.....	۳-۹ تاریخچه داخل کشور.....
۱۳۸.....	۴-۹ اجزای دستگاه ماشینکاری الکتروشیمیایی.....
۱۳۸.....	۱-۴-۹ مولد قدرت.....
۱۳۹.....	۲-۴-۹ سیستم تغذیه و تمیز دهنده الکترولیت.....
۱۳۹.....	۳-۴-۹ ابزار و سیستم پیشروی آن.....
۱۴۰.....	۴-۴-۹ قطعه کار و سیستم نگهداری آن.....
۱۴۱.....	۵-۹ مکانیزم عمل.....
۱۴۲.....	۶-۹ الکتروولیت و خواص آن.....
۱۴۳.....	۱-۶-۹ انواع الکتروولیت.....
۱۴۴.....	۷-۹ خواص مکانیکی قطعات ماشینکاری شده توسط ECM.....
۱۴۵.....	۸-۹ کاربرد فرآیند ECM.....
۱۴۷.....	۹-۹ مزایا.....
۱۴۷.....	۱۰-۹ محدودیت ها.....
۱۴۹.....	۱۱-۹ منابع.....

مقدمه

در سال‌های اخیر به استفاده از ماشین‌کاری سنتی به دلیل محدودیت‌هایی نظیر تولید قطعات با شکل‌های پیچیده، وابستگی به سختی قطعه کار، عدم تکرار پذیری مطلوب، محدودیت در دقت و پرداخت نهایی دچار کاهش جذابیت چشمگیری شده است. در همین راستا و از اوایل قرن بیستم، ابداع و توسعه روش‌های ماشینکاری غیرسنتی یا نوین با شدت زیادی مورد توجه قرار گرفته است.

فرآیندهای پیشرفته ماشین‌کاری نوین را می‌توان به سه گروه اصلی، ماشین‌کاری مکانیکی، حرارتی و الکتروشیمیایی طبقه‌بندی کرد. هیچ یک از این فرآیندها، تحت تمام شرایط و حالات ماشین‌کاری، بهترین روش نیستند. بعضی از آن‌ها فقط برای مواد هادی الکتریسته استفاده می‌شوند و از برخی دیگر می‌توان برای مواد رسانا و غیررسانای الکتریسته استفاده کرد. انتخاب بهترین روش وابسته به شناخت تمامی پارامترهای روش‌های موجود می‌باشد. در این کتاب نگارندگان سعی نموده‌اند با ارائه توضیح کامل از تمام ویژگی‌های سیرگذار و کاربردی روش‌های موجود، مخاطب را در یادگیری و انتخاب بهترین روش ماشین‌کاری نوین یاری نموده و بدین وسیله با دستیابی به سرعت، دقت و هزینه کمتر، گامی در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، مدنظر مقام عظمای ولایت، بردارند.

کتاب مشتمل بر نه فصل می‌باشد که فصل اول آن، به بیان مفاهیم و سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری می‌پردازد. فصل‌های دوم تا نهم شامل معرفی انواع روش‌های نوین ماشینکاری و براساس میزان کاربرد در داخل کشور و صنایع نظامی و غیرنظامی

می‌باشد.

مراحل نهایی تدوین این اثر با مراسم تشییع و خاکسپاری دو شهید گمنام و والامقام دفاع مقدس در صنایع تسلیحاتی شهدای حدید سازمان صنایع دفاع نوین مصادف گردید. لذا مولفین این کتاب را به پیشگاه آن دو شهید گمنام تقدیم نموده و از حمایت‌های ویژه مدیر عامل محترم سازمان صنایع دفاع نوین و متعالی، رئیس محترم گروه صنایع تسلیحات، رزم انفرادی و پدافند هوایی و همچنین مدیر محترم صنایع شهدای حدید تشکر و قدردانی می‌نمایند.

www.ketab.ir